

Siikalatvan kunta / Viranhaltijapäätös Talous ja hallintojohtaja §4/1.3.2021

OIKAISUVAATIMUS KUNNANHALLITUKSELLE

Hallinto- ja talousjohtaja Seija Mäenpään ei olisi pitänyt päättää yksin hyvinvointi- ja viestintäpäällikön valinnasta, koska hakijoiden joukossa oli Siikalatvan kunnanvaltuuston puheenjohtaja Kaisa Louet-Similä. Mielestäni hallinto- ja talousjohtaja on esteellinen tässä tapauksessa palvelussuhde- ja toimeksiantosuhdejäävin perusteella, koska johtava luottamushenkilö on rinnastettavissa esimieheen. Hallintolain 28 § kohdan 4 perusteella viranhaltija on esteellinen, jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä.

Lisäksi kysymykseen saattaisi tulla myös hallintolain 28 § kohta 7, jossa todetaan viranhaltijan olevan esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syyistä vaarantuu. Hallinto- ja talousjohtaja on tehnyt tiivistä yhteistyötä tehtävään valitun johtavan luottamushenkilön kanssa pitkään ja vaikuttaa siltä, että valinnan lopputulos oli sovittu jo etukäteen. Haastatteluihin hallinto- ja talousjohtaja kutsui toiseksi henkilöksi kehitysrehtorin. Toinen haastattelija ei ole nähnyt muiden hakemuksia ja eikä ole päässyt valitsemaan haastateltavia, mikä voidaan katsoa suoranaiseksi menettelytapavirheeksi. Haastattelussa mukana olleen kehitysrehtorin voidaan myös katsoa kuuluvan miehensä kautta valitun henkilön lähipiiriin. Näin ollen myös Riikka Leinonen on ollut jäävi osallistuessaan haastatteluun ja siltäkään osin valintaa ei ole tehty puolueettomasti.

Luottamushenkilöä (valtuuston 2. varapuheenjohtaja) pyrittiin estämään näkemästä hakemuksia. Luottamushenkilöllä on oikeus saada toimensa hoitamisen kannalta tarpeelliset tiedot. Itseasiassa luottamushenkilön tietojensaantioikeus on julkisuuslaissa kaikkia koskevaa tietojensaantioikeutta laajempi. Kuntalain 83 §:n mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta tietoja, joita hän toimeensa pitää tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 6 ja 7 §:n mukaan eivät ole vielä julkisia, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Huomioitavaa myös on, että muiden luottamushenkilöiden kysyessä talous- ja hallintojohtajalta prosessista, hän hermostui ja alkoi syyttelemään luottamushenkilöitä virkamiehen ohjailusta. Mäenpäälle tuotiin luottamushenkilöiden toimesta esille, että rekrytointin piilossa hoitaminen johtaa väistämättä ongelmiin ja avoimuuden nimissä prosessia tulee aukaista. Luottamushenkilöllä ei ollut tosiasiallista mahdollisuutta keskustella asiallisesti aiheesta päätöksen tehneen virkamiehen kanssa ja valintapäätös tehtiin mahdollisimman pikaisesti.

Paikallislehden toimittajalle ei myöskään annettu hänen pyytämiänsä lisätietoja haastateltavista, vaikka niin oli sovittu. Kunnan ulkoisesta viestinnästä vastaavan henkilön valinta koskettaa kaikkia kuntalaisia. Kuntalain 140 § edellyttää, että kunnan viranomaisten – myös viranhaltijoiden – henkilöstöpäätöksistä on tiedotettava yleisessä tietoverkossa. Kunnan jäsenen muutoksenhaku aika alkaa kulua seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Päätös ei siis tule lainvoimaiseksi ennen kuin päätös on ollut asianmukaisesti nähtävänä netissä. Kuntaliiton näkemys on, että myös työsopimuksissa noudatetaan lähtökohtaisesti samoja sääntöjä kuin virkasuhteissa ja että työsopimuksen, kuten muidenkin sopimusten, tekemisestä pitäisi päättää hallintopäätöksellä. Näin siitä huolimatta, että työsopimus on luonteeltaan yksityisoikeudellinen sopimus. Päätös työsopimuksen tekemisestä tai muutoksista siihen on kuitenkin hallintopäätös, josta voi valittaa laillisuusperusteilla esimerkiksi siksi, että päättäjä on ollut esteellinen.

Selkeä signaali siitä, että hallinto- ja talousjohtaja on itsekin alkanut epäroimään toimiensa oikeellisuutta, on hänen irtisanoutumisensa 7.3.2021. Tulisi myös harkita vakavasti voiko tehtävään valittu henkilö viestiä uskottavasti Siikalatvan kunnan asioista, ellei valintaprosessia avata uudelleen. Pyydän Siikalatvan kunnanhallitusta käsittelemään asian uudestaan ja laittamaan hyvinvointi- ja viestintäpäällikön toimen auki.

Liitteet: viranhaltijapäätös
pääkirjoitus